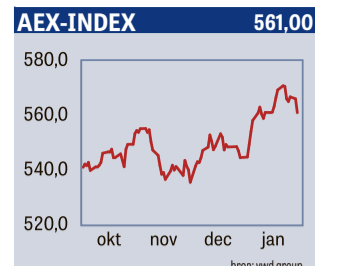
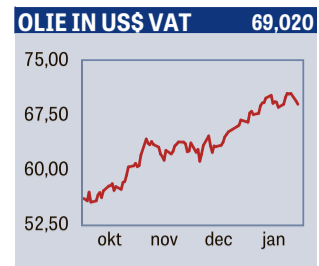
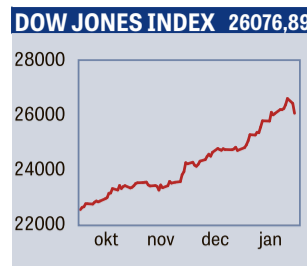

QUOTE VAN DE DAG
'Bitcoin is een belegging zoals een kunstwerk, diamant of Pokémonkaart'
Geo Stéphane Boujnah van Euronext wil geen handelsplatform voor cryptomunten

DOW
WALL STREET, NEW YORK

INDICES

	slot	+/-	%
Dow Jones	26076,89	-362,59	-1,37
Dow Jones Comp	8596,63	-101,56	-1,17
Dow Jones Transport	10965,41	-148,82	-1,34
Dow Jones Utilities	691,71	+0,60	+0,09
Nasdaq	7402,48	-64,02	-0,86
Nasdaq100	6930,73	-57,59	-0,82
S&P500	2822,43	-31,10	-1,09

FORS VERLIES ZET DOOR

Wall Street ging dinsdagavond flink terug. Het werd de sterkste teruggang sinds augustus vorig jaar, en de tweede dag op rij dat Wall Street. De beeldbepalende Dow Jones-index viel even 411 punten terug, en uiteindelijk 361 punten. Sinds mei deed de index het niet zo slecht. Ook de volatiliteit is terug op Wall Street, sinds augustus vorig jaar stond de 'bibberindex' VIX niet zo hoog. Vooral fondsen in de zorg en farmacie gingen hard onderuit op Wall Street. CVS Health en United Health bijvoorbeeld verloren bijna 5%. De oorzaak was de aankondiging van Amazon (+1,4%), Berkshire Hathaway (-0,6%) en JPMorgan (-0,9%) om een eigen gezondheidsdienst voor hun werknemers op te zetten. Farmaciegigant Pfizer (-3,2%) zag afgelopen jaar de omzet licht dalen. Dat komt doordat de producent van onder meer de erectiepil Viagra afgelopen jaar een bedrijfs onderdeel heeft verkocht. Motoren-leverancier Harley-Davidson verloor 7% op een kwartaal met minder omzet. McDonald's (-3%) wist afgelopen jaar meer klanten naar zijn restaurants te lokken. Zowel de vergelijkbare omzet als de nettowinst nam daardoor toe. Apple werd afgestraft, bij het beursslot met 0,6% verlies. De Amerikaanse toezichthouder SEC doet volgens Bloomberg onderzoek naar het mogelijk niet goed informeren van klanten rond de recente softwareupdate die oudere iPhones traag maakt. Het kan tot een boete leiden. Naast de schadeclaims die Apple al wacht is dat een domper voor aandeelhouders.

Belegger dromen van hoge winsten

Cryptobeursgang nog in kinderschoenen

door Dorinde Meuzelaar

AMSTERDAM • De muziek-industrie, gezondheidszorg, het tegengaan van namaak bij merkartikelen: in iedere sector kunnen blockchain en cryptomunten wel worden toegepast. En, en passant beleggers rijk maken.

Dat is althans wat aanbieders van zogeheten *initial coin offerings* (ico's) de bezoekers van de tweedaagse conferentie Dag van de Crypto in de Amsterdamse Rai willen laten geloven.

Maar een flinke dosis scepsis lijkt op zijn plaats. Of zoals mede-

organisator Vincent Everts zelf zegt, „10 tot 15% van de ico's is gewoon fraude, en 60% is niet goed genoeg om het te redden.” Toch gaat er grof geld in om. De totale markt-kapitalisatie van cryptovaluta is inmiddels \$582 miljard, weet Everts. „Een verdubbeling sinds onze vorige conferentie in november.”

Toezichthouders zijn dan ook erg op hun hoede wat ico's betreft. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) hebben al meerdere keren gewaarschuwd dat dit soort investeringen niet onder toezicht staat. Beleggers zijn zodoende niet of nauwelijks beschermd.

Beleggers verdringen zich om in ico's te investeren
FOTO DAG VAN DE CRYPTO

'Toezicht op ico geen slecht idee'

Wie ondanks alle waarschuwingen toch zijn of haar geld in ico's wil steken, doet er goed aan zich eerst goed in de materie te verdiepen, legt blockchain-trainer Bas Wisselink uit.

Ten eerste is een cryptomunt niet precies hetzelfde als een ico. „Een ico is in wezen een manier om geld op te halen. Vroeger klopte een startup bij een venture capital-firma aan, nu kunnen ze in plaats daarvan een ico doen”, zegt Wisselink.

Een bedrijf bedenkt een businessmodel, beleggers steken hier geld in. In ruil

hiervoor krijgen ze een coin, of token. Wisselink: „Maar zo'n token heeft geen onderliggende waarde. Als het bedrijf dus vervolgens een goede dienst of product ontwikkeld, is de verwachting dat zo'n token in waarde stijgt.” Die waardeverhoging is gebaseerd op vraag en aanbod, min of meer vergelijkbaar met een aandeel op de beurs.

Niet alle cryptomunten worden dus gelanceerd door middel van een ico. De bekendste cryptomunt, de bitcoin, is gelanceerd zonder ico, dus zonder dat de mysterieuze bedenker Satoshi Nakamoto vooraf geld ophaalde bij beleggers.

Ook onder crypto-adepten rijst de vraag of het niet wel erg hard gaat met bedra-

gen die bij ico's worden opgehaald, en of er niet een vorm van toezicht nodig is. „Het is helemaal niet erg als het niet mogelijk is voor kinderen onder de 18 om al hun zakgeld zomaar in een ico te steken, of met de creditcard van papa of mama cryptomunten kunnen inslaan”, zegt de Brit Nick Ayton van Chainstarter, dat blockchainbedrijven helpt met geld ophalen.

„Wij investeren niet in ico's”, zegt Boudewijn Rooseboom van Cyber Capital, een beleggingsfonds voor cryptovaluta. „Zelfs als je de fraudeurs niet meetelt, zijn er nog een heleboel ico's van mensen die het goed menen en die veel geld ophalen. Maar dat betekent niet dat ze straks ook een goed product of dienst leveren. Wij willen dat een munt zich eerst bewijst.”

Beleggers die toch een gok willen wagen, moeten op een aantal zaken letten, zegt Wisselink. „Wat gebeurt er bijvoorbeeld met het geld dat wordt opgehaald, komt dat in één keer beschikbaar voor de oprichters? En worden er concrete doelen genoemd waar je als belegger het bedrijf op mag afrekenen?” Volgens hem wordt er nog te gemakkelijk met de opgehaalde investeringen omgesprongen: „Het geld is géén donatie, het is de bedoeling dat er wel iets mee wordt opgebouwd.”

Tweedy Browne uit AkzoNobel

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM • Investeerder Tweedy Browne trekt, na circa 25 jaar aandeelhouder te zijn geweest, zijn handen af van AkzoNobel. De Britten hebben geen vertrouwen meer in de koers van het verf- en chemiebedrijf, zo werd in het kwartaalrapport gemeld.

Tweedy, die eind september nog een belang van circa 0,6% in AkzoNobel, was één van de aandeelhouders die zich achter de activistische investeerder Elliott Advisors schaarde, na de poging van het Amerikaanse PPG Industries om Akzo in te lijven. Akzo wilde zelfs niet met de Amerikanen in on-

derhandeling en riep daarmee de toorn van aandeelhouders over zich af, onder aanvoering van Elliott.

In mei vorig jaar schreef Tweedy Browne-partner Roger de Bree al een brief waarin het in uiterst sarcas-

tische bewoordingen zijn beklag deed over de belegging in Akzo. Die had volgens hem over die jaren nauwelijks meer dan de inflatie opgeleverd.

„De reden om er in te blijven beleggen was onder-

Belegger Tweedy Browne vindt dat het achteraf beter in concurrent PPG had kunnen beleggen.

FOTO ANP

waardering: de aandelen aanhouden was zowel rationeel en teleurstellend”, schreef De Bree. „Hadden we in 1992 in PPG in plaats van in Akzo belegd, dan zouden de mensen die ons hun spaargeld en pensioenen hebben toevertrouwd, vandaag 50% meer geld hebben.” Ook merkte hij op dat 'barbaren' alleen aan de poorten van zwakke kastelen aankloppen.

Na de kwestie PPG deed Akzo een poging de Amerikaanse branchegenoot Axalta in te lijven. Volgens Tweedy was de prijs die Akzo bereid was te betalen te hoog, waarop de belegger besloot dat het geen vertrouwen had in de strategie van AkzoNobel.

AEX
BEURSPLEIN 5, AMSTERDAM

AEX/AMX top 5

Flow Traders	+3,16%
Philips Lighting	+1,34%
Unilever Cert.	+0,71%
Unibail-Rodamco	+0,44%
Aalberts	+0,39%
Fugro	-4,16%
OCI	-4,01%
Philips Koninklijke	-3,67%
Altice	-3,26%
BAM	-2,92%

KOUDE DAG OP DAMRAK

Na het stapje terug van een dag eerder, kreeg de AEX dinsdag een stevig verlies te verwerken. De AEX kwam na een lagere start steeds verder onder druk en eindigde met een min van 0,9%, het grootste dagverlies sinds augustus 2017, op 561 punten, na in de middag nog even onder de grens van 560 punten te zijn gezakt. De AMX verloor zelfs 1,3% op 840,13 punten. Stan Westerterp, vermogensbeheerder bij JNVB, schrijft de bedruktheid op het Damrak toe aan de toegenomen beweeglijkheid op de obligatiemarkten, waar vooral in de VS de langlopende rente flink is opgelopen tot het hoogste niveau sinds april 2014. Daarnaast wijst hij er op dat beleggers aan het einde van deze maand een stap terug doen na het zeer goede aandelenklimaat in de voorbije weken. „De koersen ondergaan een kleine correctie in de aanloop naar de richtinggevendende kwartaalcijfers van de grote Amerikaanse technologiefondsen, zoals Google en Apple. Ook de Nederlandse zwaargewichten Shell en Unilever doen deze week nog de boeken open.” In de AEX raakte Philips 3,7% van zijn beurswaarde kwijt. Het kwartaalresultaat van het zorgtechnologiebedrijf bleef achter bij de verwachtingen. Arcelor Mittal liep tegen een verlies van 2% aan. De financiële waarden zaten ook in de achterhoede. Aegon leverde 1,9% in. ING zakte 1,5%. Altice moest ook flink terrein prijsgeven met een koersverlies van 3,3%, ondanks een koop-aanbeveling van het Amerikaanse Spin-off Research.

Mark Garrelts